

ДО ОРНІТОФАУНИ ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

М.М. Борисенко

About ornithofauna of Zolotonosha district (Cherkasy region). - M.M. Borysenko. - Avifauna of Ukraine. 3. 2006. Data about 7 bird species are presented. [Ukrainian].

Key words: Cherkasy region, fauna, rare species.

Address: M.M. Borysenko, Zaliznyaka Str. 8, Zolotonosha, Cherkasy region, 19700, Ukraine.

Спостереження проводилися у 2005–2006 рр. у м. Золотоноша та його околицях – поблизу хуторів Бакаївка, Ярки; біля сіл Антипівка, Мицалівка, а також на дамбі Кременчуцького водосховища між с. Чапаївка і залізничним мостом через р. Дніпро.

Сіра чапля (*Ardea cinerea*). Біля хутора Бакаївка, неподалік від Красногірського монастиря, на краю заболоченого вільхового лісу відома колонія цих птахів. В 2005 р. в ній було нараховано близько 130 гнізд (чи всі вони були зайняті, не встановлено). 16.04.2006 р. нараховано близько 110 гнізд. У 2006 р. частина пташенят досить довго залишалася на гніздах і біля них, востаннє вони були виявлені в колонії 4.08.

Кулик-сорока (*Haematopus ostralegus*). Зустрічається на дамбі через водосховище. 29.05.2006 р. спостерігались 3 особини, 1.06.2006 р. – 2 птахи.

Жовтоголова плиска (*Motacilla citreola*). Самці у шлюбному вбранні спостерігалися 14.05.2005 р., 13.05.2006 р., 23.05.2006 р. та 5.06.2006 р. біля водойми в південній частині м. Золотоноша, 13.05.2006 р. – поблизу болота на південній околиці м. Золотоноша, 7.06.2006 р. – біля залізничного моста через р. Золотоношку південніше м. Золотоноша. 2.08.2006 р. на болоті біля південно-західної окраїни м. Золотоноша спостерігалась самка.

Сірий сорокопуд (*Lanius excubitor*). Спостерігався 26.11.2005 р. і 26.01.2006 р. біля р. Золотоношки між м. Золотоношею і хутором Ярки.

Чорнолобий сорокопуд (*L. minor*). 13.06.2005 р. спостерігався в полі біля хутора Бакаївка. 17.06.2006 р. – серед полів у двох місцях: між с. Антипівка і хутором Бакаївка та біля хутора Бакаївка.

Синьошийка (*Luscinia svecica*). Часто зустрічається біля річки на території м. Золотоноша і на болоті біля нього. 23.05.2006 р. у траві на березі р. Золотоношки на південній окраїні міста було знайдене недобудоване гніздо. Воно знаходилось у виїмці ґрунту, зверху було прикрите травою. 30.05 при наближенні до гнізда з нього злетіла самка, яка насиджувала 6 яєць. 5.06 місце, де знаходилось гніздо, було сильно витоптане, гніздо загинуло. Того ж дня було знайдене інше гніздо неподалік першого, воно також знаходилось у траві на березі річки, в ньому було 6 частково оперених пташенят. Са-

мець, що спостерігався біля гнізда з комахами у дзьобі, мав руду пляму на грудях.

Чечевиця (*Carpodacus erythrinus*). Співаючий самець спостерігався 23.05.2006 р. на південній околиці м. Золотоноша поблизу болота, він був сфотографований. 30.05 голос чечевиці знову було чути на тому ж місці. 7.06 чечевиця була знайдена в іншій частині болота, на південно-східній околиці м. Золотоноша, на відстані близько 1,5 км від місць попередніх зустрічей.

*Борисенко М.М., вул. Залізняка, 8, м. Золотоноша,
Черкаська обл., 19700, Україна (Ukraine).*

РІДКІСНІ ПТАХИ СХІДНИХ ОКОЛИЦЬ КРИВОГО РОГУ

І.С. Янчук

Rare birds of eastern outskirts of Kryviy Rig. - I.S. Yanchuk. - Avifauna of Ukraine. 3. 2006. - Data about 12 species collected in 2002–2006 are presented. [Ukrainian].

Key words: fauna, Dnipropetrovsk region, rare species, distribution.

Address: Yanchuk I.S., Kotlyarevskiy Str. 11/42, Kryviy Rig, 50048, Ukraine;

e-mail: bomgar@rambler.ru.

Дослідження проводилися протягом 2002–2006 рр. на східних околицях м. Кривий Ріг, на ділянці площею близько 20 км². На цій території розміщені, крім двох багатоповерхових житлових масивів, штучне лісонасадження площею близько 4 км², старий плодовий сад, кілька невеликих водойм, найбільша з яких – оз. Солоне (площа близько 0,2 км²), ділянки сільськогосподарських угідь, які займаються в основному під озимі культури та соняшник, кілька полезахисних лісосмуг та ділянка зрошувального каналу Дніпро – Кривий Ріг довжиною близько 3 км. За цей час на згадуваній території було зареєстровано 9 видів птахів, занесених до Червоної книги України.

Польовий лунь (*Circus cyaneus*). Поодинокі птахи, переважно самці, щороку відмічаються на зимівлі, починаючи з січня. Взимку 2005/2006 рр. три птахи – самка та два самці – трималися в байраці оз. Солоного з 31.12. 2005 р. до лютого 2006 р. Така кількість і тривалість перебування, більш за все, зумовлена багатою кормовою базою – протягом січня 2006 р. спостерігалась висока чисельність чикотнів (*Trudus pilaris*), шпаків (*Sturnus vulgaris*) та інших дрібних горобиних птахів. Крім того, було зафіксовано випадок вдалого полювання самки польового луна на водяного пастушка (*Rallus*